ឧបសម្ព័ន្ធ

តារាងឧបសម្ព័ន្ធ១　　　**<u>ប្រព្រឹត្តិកម្មគ្រាប់ពូជសំរាប់ប្រភេទឈើមួយចំនួន</u>**

ឈ្មោះដើមឈើ	របៀបប្រព្រឹត្តិកម្ម	ចំនួនថ្ងៃអាចដុះពន្លក	ចំនួនគ្រាប់ក្នុង១គីឡូក្រាម
កកោះ *Sindora siamensis*	-ត្រាំទឹកក្តៅ (៧0-៨0អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់ពី១០-១២ ម៉ោង។	៧ - ១០	៣00 - ៣៥0
ក្ងោក *Delonix regia*	a)-ត្រាំទឹកក្តៅ (៧0-៨0 អង្សារ) រយៈពេល ១0នាទី ហើយត្រាំទឹកធម្មតាមួយយប់។ b)-ឬមួយកាប់សំបកគ្រាប់បន្តិចរួចត្រាំទឹកធម្មតា ២៤ម៉ោង	១២ - ២0	១៦00 - ២៣00
ក្រញូង *Dalbergia cochinchinensis*	-ត្រាំងទឹកក្តៅ		៣.៥00
កន្ធំថេត *Leucaena leucacephala* (Ipil-ipil)	a)-ត្រាំក្នុងទឹកធម្មតារយៈពេល ៣៦ ម៉ោង b)-ឬមួយស្រុះទឹកក្តៅហើយត្រាំទឹកត្រជាក់ពី២៤-២៧ ម៉ោង	៥ - ១២	១៣.000
ខ្នុរ *Artocarpus heterophyllus* (Jack fruit tree)	-យកសំបកចេញ ហើយត្រាំទឹកធម្មតា រយៈពេល ២៤ ម៉ោង	៣ - ៥	៤៥ - ៩0
ខ្វាវ *Haldina cordifolra*	-ត្រាំទឹកក្តៅ (៣0-៣៥អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់ពី៨-១០ ម៉ោង		១.៥00 - ១.៨00
គគីរ *Hopea odorata*	-ត្រាំក្នុងទឹកធម្មតារយៈពេល ៨ម៉ោង ឬ យកទៅសាបភ្លាមៗ ដោយផ្ទាល់នៅក្នុងថ្នាល ។		២.៥00 - ៣.000
គ្រាប់បែក *Swietenia macrophylla* (Mahogany)	-ត្រាំទឹកក្តៅ (៥0 អង្សារ) រយៈពេល៥នាទី រួចត្រាំទឹកត្រជាក់ពី ៨-១០ម៉ោង។	១៤ - ២៨	២.៣00
ចំរៀក *Albizia lebbeckoides* (Indian walnut siris)	-ត្រាំក្នុងទឹកក្តៅទុកអោយត្រជាក់មួយយប់ រួចលាងទឹកផ្អាប់។	៣-៤	

ច្រេស *Albizia lebbeck* (Indian walnut siris)	-ត្រាំទឹកក្ដៅ(៥0 អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់មួយយប់រួចលាងទឹកផ្អាប់។	៣ - ៤	៦.000 - ១៦.000
ឈើទាលទឹក *Dipterocarpus alatus*	-ត្រាំទឹកត្រជាក់រយៈពេល៨ម៉ោងរួចផ្អាប់ ។		២៥0 - ៣១0
ដូនចែម *Tarrietia javanica*	-ត្រាំទឹកក្ដៅ (៣៥-៤0) ទុកឱ្យត្រជាក់មួយយប់ រួចលាងសំអាតហើយផ្អាប់ ។		១.៥00 - ១.៧00
ត្រសេក *Peltophorum dasyrrhachis* and ត្រាំកង់ *Peltophorum plerocarpum*	-ត្រាំទឹកក្ដៅ(៦0-៧0អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់ពី១0-១៥ម៉ោងរួចលាងសំអាត ហើយផ្អាប់ ។		៩.៥00- ១១.000
ធ្នង់ *Pterocarpus macrocarpus*	-ត្រាំទឹកក្ដៅ(៦0-៧0អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់មួយយប់ រួចលាងសំអាតហើយផ្អាប់ ។	៤ - ១៥	១.៥00 - ២.000
បេង *Afzelia xylocarpa*	-ត្រាំទឹកក្ដៅ(៧0-៨0អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់មួយយប់។ -ឬកាប់សំបកគ្រាប់បន្តិចត្រាំទឹកធម្មតាមួយយប់រួចលាងទឹកផ្អាប់។	៧ - ១0	១១0 - ១៦0
ប្រេងខ្យល់ *Eucalyptus camadulensis*	-ត្រាំទឹកក្ដៅ(៣៥-៤0អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់ពី៦-៨ម៉ោង។		១៨0.000- ១៩0.000
ផ្ដៀក *Anisoptera costata*	-យកទៅសាបភ្លាមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងថ្នាល ។		១.៥00 - ២.000
មៃសាក់ *Tectona grandis*	-ត្រាំក្នុងទឹកហូរ ២៤ម៉ោង រួចហាលថ្ងៃ ហើយផ្សើមវិញ រួចហាលថ្ងៃហើយផ្សើមវិញចំនួន ៣ថ្ងៃ។	១៤ - ៦៨	១.000
ល្មឿងរាជ *Cassia fistula* (Golden shower)	-កាប់សំបកគ្រាប់ចេញបន្តិចហើយត្រាំទឹកធម្មតា១យប់រួចលាងផ្អាប់	៥ - ៧	២.000 - ៦.000

ស្រល់ *Pinus merkusii*	-ត្រាំទឹកក្តៅ(៤០-៤៥អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់១យប់រួចលាងផ្អាប់	១៤	៣.០០០ - ៤.០០០
ស្វាយចន្ទី *Anacardium occidentale* (Cashew nut tree)	-កាប់សំបកគ្រាប់ចេញបន្តិច ដើម្បីកាត់បន្ថយជ័រ ហើយត្រាំក្នុងទឹកក្តៅ (៤០-៤៥អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់ពី១០-១៥ម៉ោង ។	១២	២០០ - ៩០០
ស្វាវ *Casuarina equisetifolia*	-ត្រាំទឹកក្តៅ(៤០-៤៥អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់១យប់រួចលាងផ្អាប់	៧ - ២១	៦៥០.០០០-៧០០.០០០
ស្តៅ *Azadirachta indica*	-យកទៅសាបដោយផ្ទាល់នៅក្នុងថ្នាលតែម្តង ។	៣ - ៥	៤.០០០ - ៦.០០០
សណ្តែកខ្លឹង *Cajanus cajan* (Pigeon pea)	-ត្រាំក្នុងទឹកធម្មតារយៈពេល ២៤ម៉ោង	២ - ៣	៣.៥០០
ស្វាយ *Mangifera indica* (Mango)	-កាប់បកយកសំបកគ្រាប់ចេញ ហើយដាក់បណ្តុះដោយផ្ទាល់នៅក្នុងថ្នាល ។	៦ - ៩	៤០
អង្កាញ់ *Cassia siamea*	-ត្រាំទឹកក្តៅ(៦០-៧០អង្សារ) ទុកឱ្យត្រជាក់១យប់រួចលាងផ្អាប់	៣ - ៧	២០.០០០-២៥.០០០
អង្គារដី *Sesbania bispinosa* (Preckly sesban)	-ត្រាំក្នុងទឹកធម្មតា ២៤ ម៉ោង	៥ - ៨	១០.០០០-១៥.០០០
អាកាស្យាស្លឹកតូច : *Acacia auriculiformis*	-ស្រុះក្នុងទឹកពុះ ៣០វិនាទីទៅ១នាទីហើយត្រាំក្នុងទឹកធម្មតា១យប់រួចលាងសំអាត ។ -ឬត្រាំក្នុងទឹកក្តៅទុកឱ្យត្រជាក់១យប់រួចលាងផ្អាប់ ។	៣ - ៨	៧.៤០០ - ៨.០០០
អាកាស្យាស្លឹកធំ : Acacia mangium (Sabah acacia)	-ត្រាំក្នុងទឹកពុះ៣០វិនាទី ហើយត្រាំក្នុងទឹកធម្មតា១យប់រួចលាងផ្អាប់ ។	៣ - ៦	៤០.០០០-៧០.០០០

ឧបសម្ព័ន្ធ២ **<u>ភាពផ្សេងគ្នារវាងផ្លែ និង គ្រាប់ឈើ</u>**

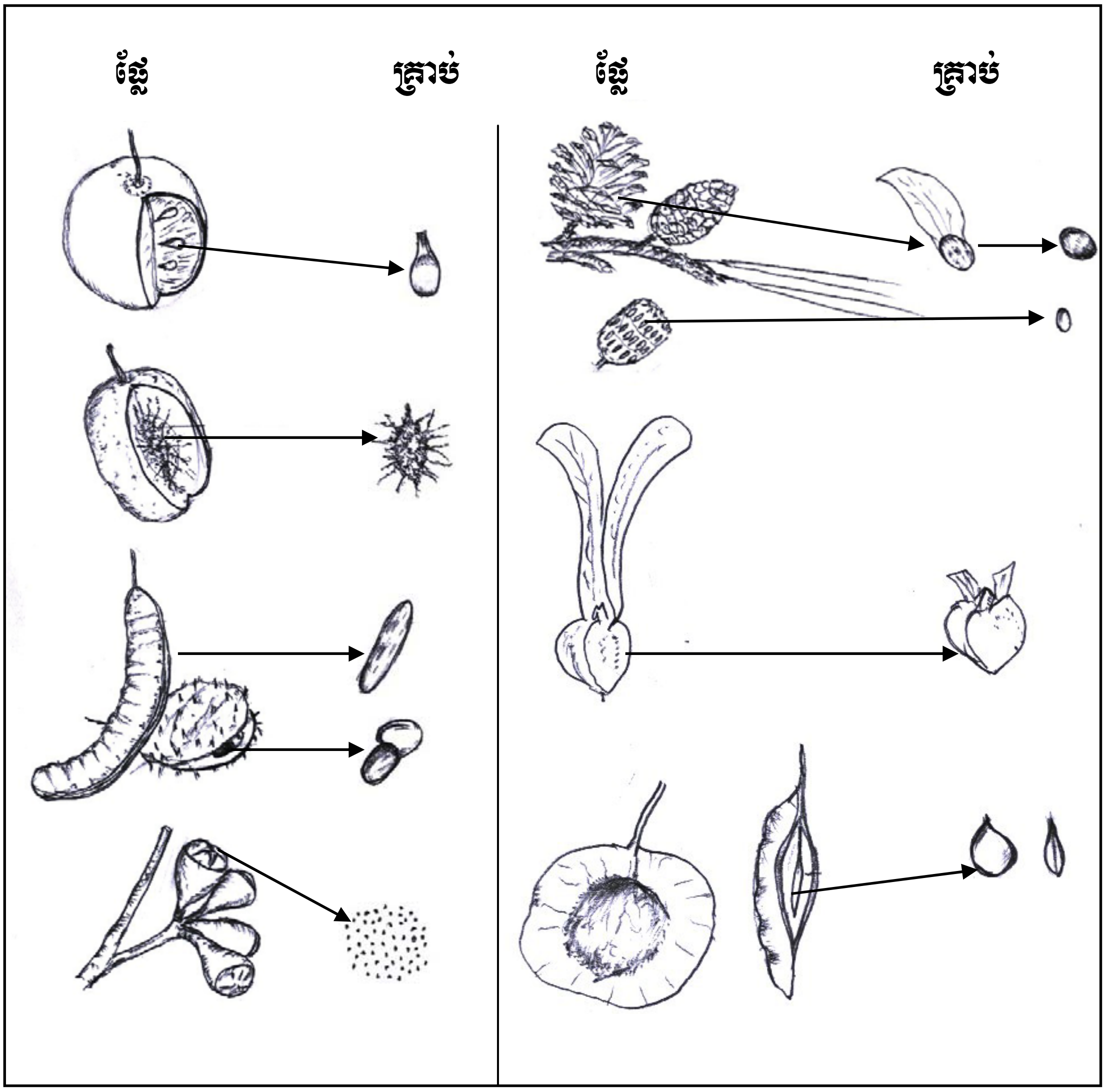

ឧបសម្ព័ន្ធ៤

គំរោងព្រៃឈើ កម្ពុជា-អាឡឺម៉ង់ (CGFP)

German Technical Cooperation

ឈ្មោះគំរោង	:	ការគាំទ្រដល់ការស្តារឡើងវិញ និង ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យព្រៃឈើ គំរោងព្រៃឈើ កម្ពុជា-អាឡឺម៉ង់ (CGFP)
ទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិ	:	នាយកដ្ឋាន រុក្ខា-ប្រមាញ់
រយៈពេល	:	ដំណាក់កាលទី ១ ពីខែ វិច្ឆិកា ១៩៩៦ ដល់ ខែ មេសា ២០០០ ដំណាក់កាលទី ២ ពីខែ ឧសភា ២០០០ ដល់ខែ មេសា ២០០៤ ។
ការសន្យាជាអ៊ឺរ៉ូ	:	ប្រហែល ....
គោលបំណងគំរោង	:	ស្ថាប័ន និង ប្រជាជនដែលចូលរួមក្នុងវិស័យព្រៃឈើកាន់តែកើនឡើង ដែលអនុវត្ត និង ជម្រុញគោលការណ៍គ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព ។

លទ្ធផល យុទ្ធសាស្ត្រ និង សមិទ្ធិផលសំខាន់ៗ

១.សេវាកម្មប្រឹក្សាអំពីបញ្ហាជម្រើសទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព ត្រូវបានផ្តល់សេវាទៅតាមតម្រូវការ

គំរោងមានភារកិច្ចគាំទ្រដៃគូរបស់ខ្លួនក្នុងការបរិយាយពន្យល់ និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិ នៃក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សំរាប់ការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព ជាពិសេសគឺគោលនយោបាយ និងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សំរាប់សហគមន៍ព្រៃឈើ ។ គំរោងសន្យាធ្វើការតាមវិធីសាស្ត្រ និង ដំណើរការដែលមានអ្នកពាក់ព័ន្ធចម្រុះ និង សមស្របទៅតាមលទ្ធផល និង ដំណើរការគោលនយោបាយរចនាសម្ព័ន្ធសកល ដូចជា សន្ធិសញ្ញា និង កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ និង កម្មវិធីព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិ ។ ដើម្បីសម្រេចការងារទាំងនេះបាន គំរោងកំពុងតែធ្វើការលើបញ្ហាសំខាន់៧ដូចមានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ :

- ការចូលរួមក្នុងការបរិយាយពន្យល់ពីអនុក្រឹត្យស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើដោយផ្អែកលើដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដែលមានអ្នកពាក់ព័ន្ធទូទាំងប្រទេសចូលរួម ។
- ការចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីថ្នាក់ជាតិស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើ ។

- ការផ្តួចផ្តើមបង្កើតនូវដំណើរការពិគ្រោះយោបល់អន្តរអ្នកពាក់ព័ន្ធស្តីពីការរៀបចំបង្កើតឱ្យមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាស្តីពីគោលនយោបាយវិស័យព្រៃឈើជាតិ ។
- ការបង្កើតឱ្យមានការពិភាក្សាអន្តរអ្នកពាក់ព័ន្ធស្តីពីការរៀបចំផែនការ និង ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិសំរាប់ការកែទំរង់ និង ការអភិវឌ្ឍន៏វិស័យព្រៃឈើទៅថ្ងៃអនាគត ។

២. ប្រព័ន្ធអប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាលសំរាប់បុគ្គលិកផ្នែកព្រៃឈើត្រូវបានកែលំអ

គំរោងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់បុគ្គលិកផ្នែកព្រៃឈើបានចូលរួមការវាស់ស្ទង់បង្កើនសមត្ថភាពដោយផ្តោតលើផ្នែកគោលនយោបាយវិស័យព្រៃឈើ និងការផ្សព្វផ្សាយព្រៃឈើ ។ គំរោងក៏ធ្វើការសហការជាមួយមហាវិទ្យាល័យព្រៃឈើនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម និង ផ្នែកព្រៃឈើនៃសាលាកសិកកម្មព្រែកលៀប ដើម្បីបង្កើតកម្មវិធី បង្កើនចំណេះដឹង និង ការបង្រៀនរបស់គ្រូបង្រៀន បង្កើតសម្ភារះបង្រៀន និង សម្របសម្រួលការសរសេរនិក្ខេបទ BSc និង កម្មវិធីហាត់ធ្វើការងារសំរាប់និស្សិត ។ ជាពិសេស គំរោងគាំទ្រមហាវិទ្យាល័យព្រៃឈើនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្មដើម្បីបញ្ចូលខ្លួនទៅក្នុងបណ្តាញសាកលវិទ្យាល័ថ្នាក់តំបន់ និង អន្តរជាតិ ។

៣.ទស្សនះជាក់ស្តែងសំរាប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព្រៃឈើត្រូវបានបង្កើត និង សាកល្បង

ដើម្បីគាំទ្រដល់ការខិតខំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការជម្រុញ និង អនុវត្តទស្សនះសហគមន៍ព្រៃឈើជាស្ពាបចាក់សំខាន់មួយសំរាប់ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាពស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនយោបាយទាំងស្រុងនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង ការអភិវឌ្ឍន៏សេដ្ឋកិច្ចសង្គម គំរោងបានធ្វើការគាំទ្រដល់ការបង្កើតប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព្រៃឈើ ដែលអាចដំណើរការទៅបាន។ លើវិស័យនេះ គំរោងកំពុងតែសហការជាមួយដៃគូជាច្រើនទៀតដែលមិនត្រឹមតែធ្វើការបង្កើតប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព្រៃឈើរួមគ្នាប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងធ្វើឱ្យការអនុវ្តន៏អាចដំណើការទៅបាន ។ គំរោងចូលរួមក្នុងដំណើរការសំខាន់៧ដូចខាងក្រោមនេះ

- ស្ថិតក្នុងកិរិតនៃការគាំទ្រភាពជាដៃគូទូលំទូលាយមួយនៃការបង្កើតប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព្រៃឈើមួយផ្អែកលើការវាយតំលៃទូលំទូលាយទូទាំងប្រទេសអំពីវិធីសាស្ត្រសហគមន៏ព្រៃឈើការបរិយាយពន្យល់អំពីទស្សនះផ្សព្វផ្សាយព្រៃឈើ និង ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរការគោលនយោបាយសហគមន៏ព្រៃឈើ ។
- ការចូលរួមក្នុងការបរិយាយនៃសៀវភៅបច្ចេកទេសដាំឈើ ។
- ស្ថិតក្នុងការគាំទ្រវិធីសាស្ត្រដៃគូមួយនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមតាមមូលដ្ឋានដើម្បីអនុវត្តការរៀបចំដីធ្លីដោយមានការចូលរួម (PLUP) និង សហគមន៏ព្រៃឈើ ។

១-អំពីគំរោងគ្រាប់ពូជឈើនៅកម្ពុជា

គំរោងគ្រាប់ពូជឈើកម្ពុជា គឺជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីគ្រាប់ពូជឈើក្នុងតំបន់: " **ការគាំទ្រការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ននៃវិស័យគ្រាប់ពូជឈើជាតិនៅឥណ្ឌូចិន**"។

គំរោងគ្រាប់ពូជឈើកម្ពុជាសហការជាមួយនាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ។ គំរោងនេះ បានទទួលការឧបត្ថម្ភពីរដ្ឋាភិបាលដាណឺម៉ាក្ស តាមរយៈជំនួយអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃប្រទេសដាណឺម៉ាក្សហៅកាត់ថា ដានីដា (DANIDA)។ សេវាពិគ្រោះយោបល់ និង ការគាំទ្រខាងបច្ចេកទេស ត្រូវបានផ្តល់ដោយមជ្ឈមណ្ឌលគ្រាប់ពូជឈើដានីដា។

គោលបំណងរួមរបស់គំរោង គឺដើម្បីបង្កើនគុណភាពសមត្ថភាពស្ថាប័នក្នុងការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជប្រកបដោយគុណភាពល្អនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសប្រភេទពូជឈើក្នុងស្រុក និង ការអភិរក្ស ធនធានហ្សែនព្រៃឈើ។

គំរោងគ្រាប់ពូជឈើកម្ពុជាមានគោលបំណង៤សំខាន់ៗគឺ:

១- ពង្រឹងស្ថាប័នវិស័យគ្រាប់ពូជឈើ
២- បណ្តុះបណ្តាល ផ្សព្វផ្សាយ និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស
៣- ផ្ទេរចំណេះដឹង និង បច្ចេកវិជ្ជាវិស័យគ្រាប់ពូជឈើ
៤- បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រអភិរក្សធនធានហ្សែនព្រៃឈើនៅកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជាមានជីវចំរុះដ៏សំបូរបែប ដែលជាសក្តានុពលសំរាប់បង្កើតប្រភពគ្រាប់ពូជប្រកបដោយគុណភាពល្អ។ យើងត្រូវថែរក្សាប្រភពពូជឈើសំខាន់ៗនិងមានតំលៃទាំងអស់ឱ្យទាន់ពេលវេលាសំរាប់កូនចៅយើងជំនាន់ក្រោយ។

២-ព្រៃឈើនៅកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជាមានគំរបព្រៃឈើប្រហែល៥0%ដែលជាប្រភេទព្រៃមានតំលៃដូចជា: ព្រៃស្រោង ព្រៃរល្បោះ និង ព្រៃកោងកាង ព្រៃលិចទឹក ។ល។ ព្រៃឈើទាំងនេះមានសក្តានុពល ជីវចំរុះ ដ៏សំបូរបែប។

ក៏ប៉ុន្តែព្រៃឈើជាច្រើនកំពុងតែរេចរឹល ឬ ប្រែក្លាយទៅជាដីប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដោយសារតែការធ្វើកសិកម្មពនេចរ ភ្លើងឆេះព្រៃ និង ការធ្វើអាជីវកម្មឈើហួសកំរិត។ ដោយសារតែភាពរេចរឹល

ព្រៃឈើកាន់តែខ្លាំងឡើង និង ការធ្វើអាជីវកម្មក្នុងព្រៃព្រហ្មចារីយ៍ចេះតែបន្តនោះ ធនធានហ្សែននៃប្រភេទឈើសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ត្រូវទទួលរងការគំរាមកំហែង និង បណ្តាលឱ្យប្រភពដើមពូជល្អៗ និងដំណុះឡើងវិញដោយធម្មជាតិនៃប្រភេទពូជទាំងនេះនឹងត្រូវវិនាសជាមិនខានឡើយ ។

៣.ប្រភេទពូជឈើក្នុងស្រុក

ប្រភេទឈើក្នុងស្រុកមានតួនាទីសំខាន់ណាស់ វាត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាច្រើនសតវត្សមកហើយសំរាប់ធ្វើសសរ ទ្វារ បង្អួច សំភារៈសំណង់ និង សង្ហារឹមផ្សេងៗ ។ល ។ ក្រៅពីនេះ នៅមានអនុផលព្រៃឈើផងដែរ ដូចជា ជ័រឈើ ផ្លែឈើ រុក្ខជាតិថ្នាំ ដែលមានសារៈសំខាន់បំផុតចំពោះជីវភាពរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។

ពិតមែនថា ពូជឈើក្នុងស្រុកលូតលាស់យឺតជាងពូជឈើនាំចូល ក៏ប៉ុន្តែវាបានដុះដាលបន្តពូជជាច្រើនជំនាន់មកហើយ ។ គេបានដឹងថា មិនទាន់មានពូជឈើក្នុងស្រុកណាមួយនៃប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានគេបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីសុវុំឡិកម្មដើមឈើនៅឡើយ ។ ដូច្នេះ ពូជឈើក្នុងស្រុកមានសក្តានុពលខ្ពស់ណាស់សំរាប់ធ្វើការសិក្សា និង បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីបង្កើនគុណភាពនិងអត្រាលូតលាស់របស់វា ។ការគណនាខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រៀបធៀបពូជឈើក្នុងស្រុក និង ក្រៅស្រុកដែលលូតលាស់លឿន បង្ហាញថាពូជឈើក្នុងស្រុកមានគុណ-ភាពខ្ពស់ មានតំលៃអាចទូទាត់នឹងអត្រាលូតលាស់យឺតរបស់វាបាន ។ ការពិចារណាខាងតំលៃរបស់វា គេបានគិតបញ្ចូល ទាំងតំលៃជីវសាស្ត្រ និង សង្គម ហើយតំរូវការនាអនាគត ក៏បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា មាននិន្នាការដាំប្រភេទពូជឈើក្នុងស្រុកផងដែរ ។

ការបង្កើនការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជឈើប្រកបដោយគុណភាព ទាមទារការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែម ព្រោះថាការយល់ដឹងអំពីវិស័យនេះនៅមានកំរិតនៅឡើយ ។ ដូច្នេះ ការពិសោធន៍ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាការងារចាំបាច់ដែលត្រូវអនុវត្ត ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រងាយៗ តែមានប្រសិទ្ធភាព ដូចជាវិធីសាស្ត្រប្រមូលគ្រាប់ពូជ ការប្រលេះយកគ្រាប់ និង ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម និង បណ្តុះគ្រាប់ជាដើម ដែលអាចឱ្យអ្នកផលិតគ្រាប់ពូជ បុគ្គលិក-កម្មករថ្នាល និងប្រជាជនតាមជនបទអាចរៀនសូត្របាន ។

៤.ប្រភពគ្រាប់ពូជ

ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការផលិតគ្រាប់ពូជ និង ការអភិរក្សធនធានហ្សែន គឺការជ្រើសរើស និង ថែរក្សាគុណភាពដើមពូជឱ្យបានល្អ ។ ការប្រើប្រាស់ ឬ ការធ្វើអាជីវកម្មឈើគ្មានផែនការច្បាស់លាស់អាចបណ្តាលឱ្យបាត់បង់ធនធានហ្សែនដ៏មានតំលៃសំរាប់ការប្រើប្រាស់នាអនាគត និង បាត់បង់នូវគុណភាពពូជឈើក្នុងស្រុក ។

ការរៀបចំបណ្តាញប្រភពគ្រាប់ពូជដែលតាងឱ្យតំបន់អេកូឡូស៊ីខុសគ្នានឹងអាចរក្សាបាននូវមូល-ដ្ឋានហ្សែនចម្រុះគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់កម្មវិធីដាំឈើ និង សុវ៌ឌ្ឍកម្មដើមឈើនាអនាគត។ ដូច្នេះ ការបង្កើតប្រភពផលិតគ្រាប់ពូជប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់សំរាប់ ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុក គឺជាបេសកកម្មមួយយ៉ាងសំខាន់។

ការប្រៀបធៀបតំបន់ផលិតគ្រាប់ និង ទីកន្លែងដែលត្រូវដាំ គឺជាកត្តាកំណត់ជោគជ័យដល់កម្មវិធីដាំដើមឈើឡើងវិញ។

៥. ការអភិរក្សឆ្លងតាមការប្រើប្រាស់

បច្ចុប្បន្នមានការទទួលស្គាល់កាន់តែច្រើនឡើងថា ការថែរក្សាធនធានហ្សែនព្រៃឈើ គឺជាលក្ខខណ្ឌចំបងសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ប្រភេទឈើមួយចំនួនកំពុងរងការគំរាមកំហែងដោយសារតែភាពរេចរឹលនៃហ្សែនដែលបណ្តាលមកពីការធ្វើអាជីវកម្មកាប់ជ្រើសយកតែដើមល្អៗ។ ការអភិរក្សហ្សែនចំរុះគឺមានប្រយោជន៍សំរាប់កម្មវិធីសុវ៌ឌ្ឍកម្មដើមឈើនាអនាគត។

ដើមឈើល្អ ដុះចេញពីគ្រាប់ពូជដែលមានគុណភាពសេនេទិចល្អ

ធម្មតា ពូជឈើភាគច្រើនងាយអភិរក្សបំផុតនៅក្នុងតំបន់ធម្មជាតិរបស់វា ប៉ុន្តែក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះ ព្រៃធម្មជាតិត្រូវបានគេរំខាន ហើយប្រជាជនមូលដ្ឋាន អាជ្ញាធរព្រៃឈើ។ល។ មិនអាចការពារបាន ដូច្នេះ តំរូវឱ្យយើងបង្កើតតំបន់អភិរក្សនៅក្រៅតំបន់ធម្មជាតិរបស់វា។

បច្ចុប្បន្នគំរោងគ្រាប់ពូជឈើកម្ពុជា កំពុងតែប្រមូលទិន្នន័យសំរាប់សំរួលដល់ដំណើរការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអភិរក្សធនធានហ្សែន ព្រៃឈើកម្ពុជា។

ការអភិរក្សព្រៃឈើដែលមានជីវចំរុះខ្ពស់ នឹងបង្កើតបានជាមូលដ្ឋានផលិតគ្រាប់ពូជមួយប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់សំរាប់ ប្រើប្រាស់ក្នុងការស្តារព្រៃឈើឡើងវិញ។ លើសពីនេះ ការរៀបចំបណ្តាញតំបន់ប្រភពផលិតគ្រាប់ពូជនៅក្នុងព្រៃធម្មជាតិដែលមិនទាន់ធ្វើអាជីវកម្មនឹងផ្តល់នូវសក្តានុពលយ៉ាងខ្ពស់ដល់ការងារស្រាវជ្រាវផងដែរ។

កសិករអាចរកប្រាក់ចំណូលបានមកពីការប្រមូលគ្រាប់ពូជឈើ

កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ននឹងទទួលបាននូវ
ការកោតសរសើរពីកូនចៅជំនាន់ក្រោយជាមិនខាន។

គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យព្រៃឈើ JICA

គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យព្រៃឈើ បានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០១ ជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស រវាងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន(JICA) និង នាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់ (DFW) នឹងបញ្ចប់ នៅក្នុងខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤។ គោលបំណងគឺបង្កើនសមត្ថភាពលើវិស័យព្រៃឈើ ដែលរួមទាំងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីនាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់ ក៏ដូចជាមន្ត្រីស្ថាប័នផងដែរ។

គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យព្រៃឈើ បានធ្វើឱ្យមានការជឿនលឿនជាជំហាន១។ ស្នាដៃដែលបានសំរេចមានជាអាទិ៍ :

- បើកកិច្ចប្រជុំ និង សិក្ខាសាលាដែលពាក់ពន្ធ័នឹងការពង្រឹងសមត្ថភាព
- ការបង្កើត និង វិភាគទិន្ន័យលើការបណ្តុះបណ្តាលកន្លងមក
- ការវិភាគសំនួរចំលើយរបស់មន្ទីររុក្ខា-ប្រមាញ់ខេត្ត-ក្រុង
- ការរៀបចំកម្មវិធីដែលទាក់ទង និងរូបមន្តចាំបាច់
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលទូទៅឆ្នាំ ២០០៣
- ការសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលព្រៃឈើ និង សត្វព្រៃ
- ការអនុវត្តន៍ សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច នៅជុំវិញមជ្ឈមណ្ឌល
- ការផ្តល់ឧបករណ៏សំភារៈចាំបាច់
- ការវាស់វែងព្រៃឈើ

គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យព្រៃឈើ បានប្តូរទីតាំងទៅមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិស័យព្រៃឈើ និង សត្វព្រៃ។ នៅថ្ងៃទី៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៣ មជ្ឈមណ្ឌលនេះ ត្រូវបានសម្ពោធឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការដោយ សម្តេច **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ គំរោងពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យព្រៃឈើ អនុវត្តន៏កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលឆ្នាំ ២០០៣ ដែលរួម មាន៦មុខវិជ្ជា ដូចជា : ច្បាប់ព្រៃឈើ , សហគមន៏ព្រៃឈើ , ថ្នាលបណ្តុះកូនឈើ , រុក្ខវប្បកម្ម , ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ /ចំការឈើ និង ការវាស់វែងព្រៃឈើ។

កម្មវិធីគាំទ្រផ្នែកកសិកម្មនៅកម្ពុជា (PRASAC II)

Cambodia-EU PRASAC

ប្រាសាក់បានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការក្នុងឆ្នាំ១៩៩៥ ជាកម្មវិធីស្តារកសិកម្មនៅក្នុងខេត្តចំនួន៦ដែលស្ថិតនៅជុំវិញរាជធានីភ្នំពេញ។ ការពិតពីដើមឡើយ កម្មវិធីស្តារនេះបានចេញជា៣គំរោង (ប្រាសាក់១, ប្រាសាក់២,ប្រាសាក់៣) ។ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ គំរោងទាំងនោះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលគ្នា ហើយការអនុវត្តន៍មានរយៈពេលចាប់ពី០១/០១/៩៥-៣០/០៤/៩៩ ដែលរយៈពេលនេះបានក្លាយទៅជាជំហានទី **I** របស់ប្រាសាក់ (ប្រាសាក់ **I , PRASAC I**) ។

ប្រាសាក់ **II,**ជំហានទី **II,** ចាប់ផ្តើមរៀបចំពី ០១/០៥/១៩៩៩-៣១/១២/២០០៣ ។ សំរាប់ជំហាននេះ ការបង្វែរទិសយុទ្ធសាស្ត្រពី កម្មវិធីសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឆ្ពោះទៅរកគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជនបទមួយត្រូវបានគ្រោងទុកជាមុន។ ការបញ្ចូលសមិទ្ធិផលប្រាសាក់ **I** និង ការបន្តការងារ គឺជាគោលការណ៍ចំបងសំរាប់ដឹកនាំការអនុវត្តន៍ការងារគំរោងនៃប្រាសាក់ **II** នេះ ដោយរួមបញ្ចូលគ្រប់សកម្មភាពការងារទាំងអស់របស់គំរោងទៅក្នុងស្ថាប័នជាតិជាដៃគូ ហើយ និង ការពង្រឹងការដឹកនាំ និង ស្ថាប័នស៊ីវិលផង ។

ប្រាសាក់គឺជាភាគមួយនៃដំណើរការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឆ្ពោះទៅរកយុទ្ធសាស្ត្រការអភិវឌ្ឍន៍មធ្យមមួយនៅជនបទរបស់កម្ពុជា។ បទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងយ៉ាងសម្បូរបែប បានធ្វើឱ្យជំហានទាំងពីរនេះអាចជាគន្លឹះសំរាប់គោលការណ៍អភិវឌ្ឍន៍ទៅថ្ងៃអនាគត។ ទិសដៅទៅមុខរបស់ប្រាសាក់គឺជាយន្តការទ្រទ្រង់ការអនុវត្តន៍ផ្ទាល់ឆ្ពោះទៅដល់ការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ។

ខាងក្រោមនេះគឺជាគោលការណ៍ពិស្តារក្នុងការអនុវត្តន៍គំរោងប្រាសាក់ **II :**

គោលបំណង :អនុវត្តបន្តនូវសកម្មភាពការងារអភិវឌ្ឍជនបទនៅទូទាំង៦ខេត្ត លើវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត កសិកម្ម អភិវឌ្ឍន៍ សហគមន៍ ឥណទាន ការអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសខ្នាតតូច និង ការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ។

ទីតាំង : -ផ្នែកគ្រប់គ្រងគំរោងនៅភ្នំពេញ ។
-ខេត្តតាកែវ កំពង់ស្ពឺ កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ចាម ព្រៃវែង និង ខេត្តស្វាយរៀង។

សមាសភាគ :-ផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត: *សាងសង់ និង អនាម័យទឹក (ខួងអណ្តូង ដៅចំណុចទឹក បង្កើត និង បណ្តុះបណ្តាលគណៈកម្មាការទឹក)* (ជាភាគមួយនៃការងារជំពូក២) ។
-កសិកម្ម: *កសាង (ស្តារប្រព័ន្ធស្រោចស្រ សាងសង់ផ្លូវលំជនបទ...)* (ជាភាគមួយនៃការងារជំពូក២) ការផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្ម *(ផលិត និង ពង្រីកពូជ ដំណាំរួមផ្សំ បណ្តុះបណ្តាលកសិករ ការភ្ជាស់កូនត្រី...)*(ជាភាគមួយនៃការងារជំពូក៣) ។
-អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ *(ផ្សព្វផ្សាយ និង បណ្តុះបណ្តាល)*។